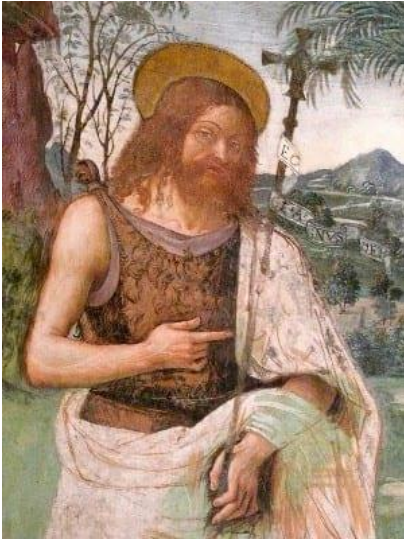


Met Sint Jan keert het blad zich om



Sint Johannes de Doper was, volgens het evangelie van Lucas, een neef van Jezus en de zoon van Elisabeth, een nicht van Maria, en haar man Zacharias. Dit echtpaar rekende al helemaal niet meer op een kind want beide mensen waren al op leeftijd en Elisabeth was onvruchtbaar. Toen Zacharias op een keer een reukoffer bracht in de tempel kwam er een engel die hem de komst van een zoon aankondigde. Omdat Zacharias de engel niet geloofde werd hij 'met stomheid geslagen.'

Zacharias vond zijn stem pas terug toen hij, na de geboorte van zijn zoon, op een papier schreef dat het kind Johannes genoemd moest worden. Meteen barstte hij uit in een lofzang (canticum Zachariae).

Johannes de Doper (letterlijk: Johannes de onderdompelaar) predikte tot inkeer van de zonden; als dat gebeurd was werd die persoon door hem gedoopt in de Jordaan. Die doop, die echt een nieuwe vinding was, gaf dan vergeving van de zonden. Johannes had vele volgelingen en ook Jezus liet zich door hem dopen.

Johannes uitte luid en duidelijk kritiek uitte op de koning Herodes Antipas. Die was, tijdens een bezoekje aan zijn broer, verliefd geworden op diens vrouw Herodias en had daarom besloten om zijn eigen vrouw te verstoten en met zijn schoonzuster te trouwen, wat ook gebeurde. Johannes ageerde fel tegen dit goddeloze huwelijk en werd daarom opgesloten in de gevangenis in het paleis van Herodes. Tijdens een feest aldaar danste Salomé, de dochter van Herodias, zó verleidelijk dat ze van haar opgetogen stiefvader/koning een geschenk mocht kiezen. Salomé vroeg en kreeg vervolgens het hoofd van Johannes. Richard Strauss heeft hierover zijn zinderende opera *Salomé* gecomponeerd; doctorandus P. heeft er een heel geestig liedje aan gewijd.



In de achtste eeuw was de monnik Paulus Diaconus zijn stem kwijt terwijl hij moest zingen in de mis. Hij bad tot Johannes, immers de zoon van de heilige Zacharias die indertijd ook stemproblemen had gehad, om hulp met de volgende woorden:

***Ut queant laxis resonare fibris
Mira gestorum famuli tuorum
Solve polluti labii reatum
Sancte Iohannes.***

*Opdat met helder stemgeluid
Het volk Gods wonderdaden roemt
Reinig hun bezoedelde lippen van schuld
Gij, heilige Johannes.*

Weer een paar eeuwtjes later, rond het jaar duizend, gebruikte de monnik Guido van Arezzo deze hymne om zijn muzikale systeem aan op te hangen dat wij kennen als do-re-mi. Guido was ook de uitvinder van de notenbalk en het muzikale notatiesysteem was geboren!

Sint Jan is een kerkelijk hoogfeest en tevens zomerzonnwende; de langste dag van het jaar. Vanaf hier gaan de dagen weer korten tot kerstmis, het feest van de geboorte van Christus en tevens winterzonnwende.

UT que-ant la - xis RE - so - na - re fi - bris
 Op - dat de u - wen on - be - lem-merd zin - gen
 Mon Dieu, mon Dieu, pour-quoy m'as tu lais - sé
 Mijn God, mijn God, waar-om ver - laat Gij mij

MI - ra ges - to - rum FA - mu - li tu - o - rum,
 met ster - ke stem - men van uw gro - te da - den,
 Loin de se - cours, d'en-nuy tant op-pres - sé
 en blijft zo - ver, ter-wijl ik tot u schrei,

SOL - ve pol - lu - ti LA - bi - i re - a - tum,
 rei - nig hun lip - pen van de smet der zon - de,
 Et loin du cri que je t'ay a - dres - sé
 en redt mij niet, maar gaat aan mij voor - bij ?

Sanc - te Jo - han - nes.
 Heil - ge Jo - han - nes.
 En ma com-plain - te ?
 Hoe blijft Gij zwij - gen ?

Vertalingen van de gezangen:

Ne tímeas

Vrees niet, Zacharias, uw bede is verhoord; uw vrouw Elizabeth zal een zoon baren die jij Johannes zult noemen. Hij zal groot zijn in de ogen van de Heer en nog in de schoot van zijn moeder zal hij met de Heilige Geest vervuld worden en velen zullen zich over zijn geboorte verblijden.

psalm 21: 1 : De koning is verblijd over Uw sterkte, en over Uw heil jubelt hij uitbundig.

In te, Domine, speravi (psalm 31,2.3)

Op U, Heer, vertrouw ik; laat mij nooit alleen.

Bevrijd mij in Uw gerechtigheid en red mij; neig U naar mij, hoor mij,

Haast U Zich mij te redden.

Converte

Wend U tot ons, Heer, slechts even, en laat U verbidden door Uw dienaren.

Heer, Gij zijt ons een toevlucht geworden van geslacht tot geslacht.